

Rolnummer 6535
Arrest nr. 94/2018 van 19 juli 2018

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 20 van de wet van 24 oktober 2011 « tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen », gesteld door de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en A. Alen, en de rechters L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût en R. Leysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij vonnis van 20 oktober 2016 in zake de stad Namen en anderen tegen de Dienst voor de bijzondere socialezekerheidsstelsels, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 9 november 2016, heeft de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 20 van de wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, alsook artikel 16 van de Grondwet en artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre het, door voor de berekening van de responsabiliseringsbijdrage ten laste van de lokale besturen geen rekening te houden met de overdrachten van reserves van de Rijksdienst voor Pensioenen aan de Dienst voor de bijzondere socialezekerheidsstelsels, besturen die zich in verschillende situaties bevinden, op identieke wijze behandelt, namelijk die welke de pensioenen van hun statutaire personeelsleden ook met die overdrachten van reserves financieren en die welke ze enkel financieren door pensioenbijdragen van het openbare stelsel aan de Dienst voor de bijzondere socialezekerheidsstelsels te betalen ? ».

Memories zijn ingediend door :

- de stad Namen, vertegenwoordigd door haar gemeentecollege, de provincie Namen, vertegenwoordigd door haar provincieraad, de stad Luik, vertegenwoordigd door haar gemeentecollege, de provincie Luik, vertegenwoordigd door haar provincieraad, de provincie Henegouwen, vertegenwoordigd door haar provincieraad en de provincie Luxemburg, vertegenwoordigd door haar provincieraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. Rijckaert en Mr. P. Joassart, advocaten bij de balie te Brussel;

- de Federale Pensioendienst, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. B. Lombaert, advocaat bij de balie te Brussel;

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. B. Lombaert et Mr S. Adriaenssen, advocaat bij de balie te Brussel;

- de provincie Waals-Brabant, vertegenwoordigd door haar provincieraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. M. Bourgys en Mr. Y. Schneider, advocaten bij de balie te Brussel.

Memories van antwoord zijn ingediend door :

- de Federale Pensioendienst;
- de Ministerraad;
- de provincie Waals-Brabant.

Bij beschikking van 7 februari 2018 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers F. Daoût en T. Merckx-Van Goey te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 28 februari 2018 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 28 februari 2018 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

Teneinde de financiering van het stelsel van de overheidspensioenen te verzekeren, werd aan lokale besturen een responsabiliseringsbijdrage opgelegd bij de wet van 24 oktober 2011 « tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen ».

De responsabiliseringscoëfficiënt wordt jaarlijks bepaald door het beheerscomité van de Dienst voor de bijzondere socialezekerheidsstelsels (hierna : DIBISS). Die coëfficiënt wordt elk jaar vastgesteld voor de berekening van de responsabiliseringsbijdragen en wordt zonder onderscheid op alle betrokken besturen toegepast. Het gaat erom de verlieslatende besturen te responsabiliseren door hun een aanvullende bijdrage op te leggen die in verhouding staat tot het bedrag van het tekort dat zij veroorzaken.

De stad Namen, eisende partij voor de verwijzende rechter, en de stad Luik, de provincie Luik, de provincie Namen, de provincie Luxemburg en de provincie Henegouwen, tussenkomende partijen voor de verwijzende rechter, hebben aanzienlijke sommen betaald als responsabiliseringsbijdragen. Voor de verwijzende rechter vorderen zij de veroordeling van de DIBISS tot de terugbetaling van die bedragen.

III. *In rechte*

- A -

A.1.1. In hun memorie brengen de eisende partij en de tussenkomende partijen voor de verwijzende rechter in herinnering dat het de Rijksdienst voor Pensioenen (hierna : RVP) is die de bijdragen int die de pensioenen van de met een arbeidsovereenkomst tewerkgestelde personeelsleden financieren, terwijl de bijdragen die de pensioenen van de statutaire leden financieren, aan de DIBISS worden gestort. Wanneer een personeelslid van een gemeente met een arbeidsovereenkomst wordt tewerkgesteld en vervolgens vast wordt benoemd, wordt de

financiering van zijn rustpensioen vanaf zijn benoeming verzekerd door aan de DIBISS gestorte bijdragen. In dat geval worden de persoonlijke en werkgeversbijdragen die aan de RVP zijn gestort voor de financiering van het pensioen van het personeelslid tijdens de periode van zijn tewerkstelling met een arbeidsovereenkomst, overgedragen aan de DIBISS.

A.1.2. Bij de wet van 24 oktober 2011 « tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen » is één enkel fonds opgericht waarbij alle plaatselijke besturen zijn aangesloten. Dat fonds is ermee belast de pensioenen van de statutaire personeelsleden te storten en wordt onder meer gefinancierd door de pensioenbijdragen en de responsabiliseringsbijdragen die door de DIBISS worden geïnd, evenals door de reserves die door de RVP aan de DIBISS worden overgedragen ingevolge de benoeming van een contractueel personeelslid.

A.1.3. De wetgever heeft vanaf 2016 ook een basisbijdragevoet willen invoeren die identiek is voor alle besturen. Hij heeft voor de verlieslatende besturen voorzien in een correctief mechanisme dat ertoe strekt rekening te houden met het feit dat een aantal van hen hun met een arbeidsovereenkomst tewerkgestelde personeelsleden niet tijdig benoemen. De eisende partij en de tussenkomende partijen voor de verwijzende rechter wijzen erop dat de niet tijdig benoemde personeelsleden een pensioen krijgen dat identiek is aan dat van de personeelsleden die steeds statutair zijn geweest, terwijl de openbare werkgever tijdens de loopbaan van het contractuele personeelslid minder hoge bijdragen heeft gestort.

In de wet van 24 oktober 2011 worden de verlieslatende besturen omschreven als die waarvan de eigen pensioenbijdragevoet groter is dan de basisbijdragevoet. Wanneer zulks het geval is, zal het bestuur een responsabiliseringsbijdrage verschuldigd zijn. Zodra de verlieslatende besturen zijn geïdentificeerd, wordt de responsabiliseringsbijdrage berekend op grond van het verschil tussen de door het betrokken plaatselijke bestuur gedragen pensioenlast en de pensioenbijdragen die tegen de basisbijdragevoet door dat bestuur zijn betaald.

A.1.4. De eisende partij en de tussenkomende partijen voor de verwijzende rechter preciseren dat zij niet het volledige financieringssysteem van het personeel van de plaatselijke besturen zoals het bij de wet van 24 oktober 2011 werd hervormd, in het geding willen brengen. Zij brengen evenmin de invoering in het geding van een corrigerend mechanisme dat bestemd is om het begrotingsevenwicht in die aangelegenheid te verzekeren. Zij betwisten daarentegen de methode die is gebruikt om de verlieslatende besturen te bepalen, alsook de wijze van berekening van de responsabiliseringsbijdrage die volgens hen een discriminatie en een aantasting van het eigendomsrecht uitmaakt in zoverre er geen rekening wordt gehouden met de reserves die van de RVP aan de DIBISS zijn overgedragen. De eisende partij en de tussenkomende partijen wensen *in fine*, via een wetgevend optreden ingevolge een vaststelling van ongrondwettigheid, te verkrijgen dat de respectieve bijdragen van elk plaatselijk bestuur in de financiering van de pensioenen van de statutaire personeelsleden opnieuw in evenwicht worden gebracht.

A.1.5. Volgens de eisende partij en de tussenkomende partijen voor de verwijzende rechter wordt bij artikel 20 van de wet van 24 oktober 2011 aan de plaatselijke besturen op discriminerende wijze een deel van hun vermogen ontegd. Bij de wijze van berekening van de responsabiliseringsbijdrage worden besturen die zich in verschillende situaties bevinden, immers op identieke wijze behandeld namelijk, enerzijds, die welke de pensioenen van de statutaire personeelsleden enkel financieren met de bijdragen die voor de statutaire personeelsleden in het kader van de openbare financieringsregeling van de pensioenen zijn gestort en, anderzijds, die welke die pensioenen ook financieren via een overdracht van de binnen de RVP opgebouwde reserves die bestaan uit bijdragen van werknemers die oorspronkelijk met een arbeidsovereenkomst waren tewerkgesteld,.

A.1.6. Volgens de eisende partij en de tussenkomende partijen bestond het doel van de wetgever erin te bepalen welke besturen een te grote last op het Gesolidariseerde pensioenfonds doen wegen ten opzichte van alle bijdragen die door dat bestuur voor de financiering van de pensioenen van zijn statutair personeel zijn gestort. Er zou evenwel moeten worden vastgesteld dat de bepalingen van de wet van 24 oktober 2011 niet van dien aard zijn dat zij dat doel bereiken. In de wet wordt immers niet individueel rekening gehouden met de reserves die door de RVP aan de DIBISS zijn overgedragen wanneer personeelsleden worden benoemd, terwijl het nochtans gaat om bijdragen die door een bestuur zijn gestort en die *in fine* bestemd zijn voor de financiering van de pensioenen van zijn statutair personeel.

De eisende partij en de tussenkomenende partijen voegen eraan toe dat die gedifferentieerde behandeling niet in een redelijk verband van evenredigheid ten aanzien van het nagestreefde doel staat. Zij zou onevenredige gevolgen met zich meebrengen voor het bestuur dat aan de financiering van het pensioen van de statutaire personeelsleden heeft bijgedragen door, vóór hun benoeming, bijdragen aan de RVP te storten voor die personeelsleden, die toen contractueel waren. Bij zijn arrest nr. 154/2014 van 23 oktober 2014 heeft het Hof evenwel geoordeeld dat het onevenredig was om een financiële sanctie zonder onderscheid op alle werkgevers van een sector toe te passen zonder met de individuele inspanningen van een werkgever rekening te houden.

De eisende partij en de tussenkomenende partijen voor de verwijzende rechter voegen eraan toe dat, volgens de rechtspraak van het Hof, de toepassing van een wiskundige formule onevenredig zou zijn indien een andere minder inbreuk makende formule het mogelijk zou maken het beoogde doel te bereiken. Te dezen zou het doel evenwel ook kunnen worden bereikt indien de wetgever rekening zou houden met de bijdragen die voor elk bestuur individueel door de RVP aan de DIBISS zijn overgedragen.

A.1.7. Voor de verwijzende rechter wordt in dat verband aangevoerd dat het in aanmerking nemen van overgedragen reserves tot een verschil in behandeling tussen plaatselijke besturen zou leiden - aangezien het bestuur dat een van zijn contractuele personeelsleden zou benoemen vóór de inwerkingtreding van de wet, minder gunstig zou worden behandeld dan het plaatselijk bestuur dat een personeelslid na die inwerkingtreding zou benoemen -, waarbij de eisende partij en de tussenkomenende partijen voor de verwijzende rechter aangeven dat er enkel sprake van een discriminatie zou kunnen zijn indien de ontstentenis van een overgangsregeling tot een verschil in behandeling zou leiden waarvoor geen redelijke verantwoording bestaat of indien op buitensporige wijze afbreuk zou worden gedaan aan het vertrouwensbeginsel. In dat verband zou het de wetgever toekomen op te treden ingevolge de ongeldigverklaring die door het Grondwettelijk Hof zou worden uitgesproken.

A.1.8. Met betrekking tot de vermeende schending van artikel 16 van de Grondwet en artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens voeren de eisende partij en de tussenkomenende partijen voor de verwijzende rechter aan dat de responsabiliseringsbijdrage een eigendom in de zin van die bepalingen is in zoverre zij het vermogen van de stad bezwaart. Er wordt aangevoerd dat de plaatselijke besturen, via de overdracht van reserves van de RVP aan de DIBISS, bijdragen aan de financiering van de pensioenen van de statutaire personeelsleden. Bijgevolg doet de in het geding zijnde bepaling afbreuk aan het recht op het ongestoord genot van de eigendom van de plaatselijke besturen die bijdragen aan de RVP hebben gestort die niet in aanmerking worden genomen voor de berekening van de responsabiliseringsbijdrage. De aantasting van het eigendomsrecht van die besturen zou bovendien onevenredig zijn aangezien de in de in het geding zijnde bepaling bedoelde berekeningswijze afbreuk doet aan het billijke evenwicht tussen de vereisten van het algemeen belang en de bescherming van het recht op het ongestoord genot van de eigendom. Door na te laten rekening te houden met de bijdragen die door de stad aan de RVP zijn gestort en vervolgens aan de DIBISS zijn overgedragen, zou de wetgever de eisende partij en de tussenkomenende partijen een onevenredige financiële last doen dragen.

A.2.1. In zijn memorie geeft de Ministerraad aan dat de bevoegdheden van de DIBISS inzake pensioenen sedert de inleiding van het geding voor de rechtbank van eerste aanleg werden overgedragen aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (hierna : RSZ) en aan de Federale Pensioendienst (hierna : FPD). Daarenboven werd de benaming van de RVP gewijzigd in FPD. De in het kader van het geschil voor de verwijzende rechter bekritiseerde mechanismen werden evenwel niet gewijzigd.

De Ministerraad verwijst naar de wet van 18 maart 2016 « tot wijziging van de benaming van de Rijksdienst voor Pensioenen in Federale Pensioendienst, tot integratie van de bevoegdheden en het personeel van de Pensioendienst voor de Overheidssector, van de opdrachten ‘ Pensioenen ’ van de lokale en provinciale sectoren van de Dienst voor de Bijzondere socialezekerheidsstelsels en van HR Rail en tot overname van de gemeenschappelijke sociale dienst van de Dienst voor de Bijzondere socialezekerheidsstelsels ».

A.2.2. Vooraf brengt de Ministerraad in herinnering dat de financieringsregeling van de pensioenen van de statutaire personeelsleden en die van de contractuele personeelsleden van de plaatselijke en provinciale besturen volkomen verschillend zijn. Voor de statutaire personeelsleden zijn de provinciale en plaatselijke besturen in de regel aangesloten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen dat sedert 1 januari 2017 door de FPD wordt beheerd. Het Fonds wordt met name gefinancierd met de bijdragen die door de plaatselijke en provinciale besturen voor hun statutaire personeelsleden zijn betaald. Die bijdragen worden sedert 1 januari 2017 ingevorderd door de RSZ. Wat het pensioenstelsel van de contractuele personeelsleden betreft, storten de provinciale en plaatselijke besturen minder hoge pensioenbijdragen dan die van de statutaire

personeelsleden aan de RSZ voor de financiering van het pensioenstelsel van de werknemers dat deel uitmaakt van het globale beheer van de sociale zekerheid. De FPD, die dat pensioenstelsel beheert, is belast met de uitbetaling van het pensioen aan de gepensioneerde contractuele personeelsleden. De responsabiliseringsbijdrage heeft enkel betrekking op de financiering van de eerste categorie van pensioenen, namelijk die van de statutaire personeelsleden van de plaatselijke en provinciale besturen.

A.2.3. De Ministerraad preciseert dat de provinciale en plaatselijke besturen, in tegenstelling tot de werkgevers in de privésector, de federale overheidsdiensten en de ministeries van de gemeenschappen en de gewesten, de pensioenlast van hun benoemde personeelsleden en hun rechthebbenden integraal dragen, zonder tegemoetkoming van de federale Staat.

Sedert 1 januari 2016 is een identieke basispensioenbijdragevoet van toepassing op alle provinciale en plaatselijke besturen. Er werd evenwel vastgesteld dat sommige van die besturen een gering aantal thans nog actieve statutaire personeelsleden hadden benoemd. In die besturen waren de pensioenbijdragen die voor de actieve statutaire personeelsleden waren betaald, onvoldoende om het hoofd te bieden aan een hoge pensioenlast voor de gepensioneerde gewezen statutaire personeelsleden. Indien er geen correctie vanwege de wetgever was geweest, zou die situatie hebben geleid tot een toenemende stijging van de pensioenbijdragevoet ten laste van alle bij het Gesolidariseerde pensioenfonds aangesloten plaatselijke en provinciale besturen om het financieringstekort voor de overheidspensioenen dat verbonden is aan dat rekruteringsbeleid te dekken. De wetgever heeft dus een corrigerend mechanisme willen instellen door een responsabiliseringsbijdrage in te voeren die wordt doorgerekend aan de provinciale en plaatselijke besturen waarvan de pensioenlast van de gewezen leden van het benoemde personeel hoger is dan de basispensioenbijdragen voor het betrokken jaar, rekening houdend met het geringe aantal actieve statutaire personeelsleden onder de leden van hun personeel ten opzichte van hun gewezen benoemde personeelsleden die thans gepensionerd zijn.

Daaruit blijkt dat de responsabiliseringsbijdrage enkel door een bestuur verschuldigd is wanneer zijn eigen pensioenbijdragevoet groter is dan de basisbijdragevoet. De eigen pensioenbijdragevoet stemt overeen met de verhouding die bestaat tussen, enerzijds, de uitgaven die het Gesolidariseerde fonds gedurende het beschouwde jaar heeft gedragen voor de gewezen benoemde personeelsleden van het overeenstemmende bestuur en, anderzijds, de loonmassa van de vastbenoemde personeelsleden die als basis dient voor de berekening van de pensioenbijdragen. Voor de berekening van de individuele responsabiliseringsbijdrage dient het gedeelte van de pensioenlast dat de opbrengst van de pensioenbijdragen tegen het basistarief, berekend op de loonmassa van de vastbenoemde personeelsleden van het betrokken bestuur, overschrijdt, te worden vermenigvuldigd met de responsabiliseringscoëfficiënt die identiek is voor alle provinciale en plaatselijke besturen.

A.2.4. De Ministerraad preciseert dat de omvang van de responsabiliseringsbijdrage steeds individueel is voor elk bestuur naar gelang van de kenmerken die eigen zijn aan zijn benoemde personeelsleden, zonder rekening te houden met de contractuele personeelsleden. Hij preciseert eveneens dat de pensioenbijdragen jaarlijkse bijdragen zijn, zodat het onjuist zou zijn rekening te houden met de pensioenbijdragen die dateren van vóór het jaar 2012 bij de berekening van de responsabiliseringsbijdragen.

A.2.5. Met betrekking tot de overdracht van bijdragen van het pensioenstelsel van de privésector aan het pensioenstelsel van de openbare sector geeft de Ministerraad aan dat het beginsel niet is gewijzigd, ondanks de verschillende wetswijzigingen die zijn doorgevoerd. Aldus, wanneer een contractueel personeelslid van een provinciaal of plaatselijk bestuur vast wordt benoemd, wordt zijn pensioenstelsel dientengevolge aangepast. Aangezien de lasten met betrekking tot het overheidspensioen van een contractueel personeelslid dat binnen een provinciaal of plaatselijk bestuur is benoemd, alleen op het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen rust vanaf de vaste benoeming van het personeelslid, heeft de wetgever erin voorzien dat de persoonlijke en werkgeversbijdragen die zijn gestort aan de instelling die het pensioenstelsel van de werknemers beheert bij elke betaling van de bezoldiging van het gewezen contractuele personeelslid teneinde zijn privépensioen te financieren, worden overgedragen aan de instelling die het Fonds beheert. Zulks wordt verklaard door het feit dat het het Fonds is, dat thans rechtstreeks van de FPD afhangt, dat de last van de rust- en overlevingspensioenen van de statutaire personeelsleden van de provinciale en plaatselijke besturen draagt.

A.2.6. De Ministerraad preciseert voor het overige dat de benoeming van een contractueel personeelslid zowel voor het personeelslid als voor het bestuur dat het benoemt, een dubbel voordeel biedt. Het benoemde contractuele personeelslid zal de dag waarop het met pensioen gaat, immers een volledig overheidspensioen krijgen dat hoger is dan het privépensioen. Het benoemde gewezen contractuele personeelslid en het bestuur zullen, voor de periode van contractuele dienst, geen aanvullende bijdragen moeten storten ten opzichte van die welke in het pensioenstelsel van de privésector zijn gestort.

A.2.7. De Ministerraad voegt nog eraan toe dat de overdracht van bijdragen waarvan sprake is, niet mag worden verward met de regularisatiebijdrage die van toepassing is op de contractuele diensten die sedert 1 januari 2017 zijn verricht.

Hij merkt op dat de niet-tijdige benoemingen van contractuele personeelsleden binnen bepaalde besturen in aantal zijn toegenomen en dat die werkwijze tot gevolg heeft gehad dat de plaatselijke en provinciale besturen tijdens de volledige loopbaan van hun personeelslid minder hoge bijdragen betaalden, waarbij aan hun personeelsleden die vlak vóór hun pensionering zijn benoemd, eveneens de mogelijkheid werd geboden een hoger pensioen te genieten dan het pensioen dat zij zouden hebben gekregen indien zij contractueel waren gebleven. Dat is de reden waarom bij de wet van 24 oktober 2011 een regularisatiebijdrage is ingevoerd zoals zij bij de artikelen 26 en 27 van de wet wordt geregeld. In dat opzicht merkt de Ministerraad op dat de plaatselijke en provinciale besturen werden vrijgesteld van regularisatiebijdragen tot 1 januari 2017. Aldus hebben de eisende partij en de tussenkomenende partijen voor de verwijzende rechter, door contractuele personeelsleden vóór die datum te benoemen, het de benoemde contractuele personeelsleden mogelijk gemaakt een overheidspensioen te ontvangen zonder bijdrageregularisering.

A.2.8. Met betrekking tot de prejudiciële vraag voert de Ministerraad aan dat zij op een verkeerd begrip van de wetgeving met betrekking tot de pensioenen van de statutaire personeelsleden van de lokale en provinciale overheden berust. Geen enkele lokale of provinciale overheid die bij het Gesolidariseerde pensioenfonds is aangesloten, financiert de door het Fonds gedragen pensioenen van haar statutaire personeelsleden immers via een overdracht van de reserves van de contractuele personeelsleden, zodat de twee in de vraag bedoelde categorieën van besturen zich niet in verschillende situaties bevinden. De enige financieringsverplichtingen die worden opgelegd aan de bij het Gesolidariseerde pensioenfonds aangesloten werkgevers worden immers vermeld in artikel 10, 1) en 2), van de wet van 24 oktober 2011. Bijgevolg zou het compenseren van het bedrag dat verschuldigd is voor de jaarlijkse afrekening van de responsabiliseringsbijdrage van een overheid met het bedrag van de eenmalige globale overdracht van bijdragereserves die voor het verleden zijn opgebouwd ten voordele van de benoemde contractuele personeelsleden, neerkomen op het verwarren van twee corrigerende mechanismen waarmee fundamenteel verschillende doelstellingen worden nagestreefd.

Met betrekking tot de financiering van de pensioenen van de statutaire personeelsleden van de plaatselijke en provinciale besturen preciseert de Ministerraad dat de RSZ elk kalenderjaar de basispensioenbijdragen van de statutaire personeelsleden int en dat de FPD die bijdragen als ontvangsten toewijst aan het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen. Zodra het bestuur de pensioenbijdragen van zijn statutaire personeelsleden betaalt, verdwijnen die bijdragen uit zijn vermogen en behoren zij van rechtswege toe aan het Gesolidariseerde pensioenfonds. De wetgever heeft in een correctiemechanisme voorzien wanneer dat Fonds onvoldoende wordt gestijfd met de basispensioenbijdragen om de pensioenen van alle gepensioneerde statutaire personeelsleden van de betrokken besturen te financieren. Het betreft de responsabiliseringsbijdrage die het mogelijk maakt alle pensioenen van de statutaire personeelsleden van die besturen te financieren maar die niet ertoe strekt te verhelpen dat de plaatselijke en provinciale besturen een minder hoge pensioenbijdrage storten voor hun contractuele personeelsleden dan voor hun statutaire personeelsleden. De responsabiliseringsbijdrage strekt dus ertoe te verhelpen dat de pensioenlast van de gepensioneerde statutaire personeelsleden bij een bepaalde werkgever hoger is dan de basispensioenbijdragen die door die werkgever voor zijn in dienst zijnde statutaire personeelsleden zijn gestort. Uit die elementen en uit de methode voor de berekening van de responsabiliseringsbijdragen blijkt dat de plaatselijke en provinciale besturen het pensioen van hun statutaire personeelsleden enkel financieren door de basisbijdragen van die statutaire personeelsleden te storten en door jaarlijkse responsabiliseringsbijdragen te betalen.

A.2.9. De overdracht van reserves van de instelling die het pensioenstelsel van de werknemers beheert, aan de instelling die het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen beheert, heeft tot gevolg dat het benoemde contractuele personeelslid fictief wordt geacht steeds bijdragen te hebben betaald aan het Gesolidariseerde pensioenfonds. Het gaat om overdrachten die plaatsvinden tussen twee pensioenstelsels zonder dat de werkgever zich op de eigendom ervan kan beroepen. De Ministerraad beklemtoont immers dat de pensioenbijdragen die door een bestuur aan de FPD zijn gestort, vanaf die betaling niet meer tot zijn vermogen behoren. Het bestuur kan dus geen aanspraak maken op de terugbetaling ervan aangezien het gaat om sommen waarover het niet beschikt.

De Ministerraad beklemtoont dat de bij de FPD opgebouwde reserves, die niet langer de eigendom van het bijdrageplichtige bestuur zijn, klaarblijkelijk noch met de tekst, noch met de geest van de wet van 24 oktober 2011 die betrekking heeft op de door de werkgever verschuldigde basisbijdragen, overeenstemmen. De

overdracht van de reserves tussen de FPD en het Gesolidariseerde pensioenfonds maakt het mogelijk alle personeelsleden die een pensioen ontvangen ten laste van het Fonds, op identieke wijze te behandelen. Ofwel is het personeelslid aldus steeds statutair geweest en werden zijn pensioenbijdragen steeds toegewezen aan het Fonds, ofwel was het personeelslid contractueel en werd het tijdens zijn loopbaan benoemd. In dat geval worden de bij de FPD opgebouwde reserves, voor de contractuele periode, later toegewezen aan het Fonds en worden de pensioenbijdragen, voor de statutaire periode, rechtstreeks toegewezen aan het Fonds. Op die wijze zal het pensioenstelsel dat de last van het aan het benoemde personeelslid toegekende pensioen zal moeten dragen, de wettelijke pensioenbijdragen hebben ontvangen die zijn gestort door de openbare werkgever gedurende de volledige periode waarin hij het personeelslid zal hebben tewerkgesteld.

De overdrachten zijn niet verschuldigd door de werkgever maar worden ontvangen door het Fonds en zij hebben geen betrekking op het jaar in kwestie maar op de volledige contractuele periode. De Ministerraad geeft een voorbeeld van de berekening van de responsabiliseringsbijdrage met en zonder inaanmerkingneming van de overgedragen reserves om de volkomen ongelijke situaties te vermelden waartoe de inaanmerkingneming van de overdracht van de reserves bij de berekening van de responsabiliseringsbijdrage zou leiden.

A.2.10. In tegenstelling tot hetgeen de eisende partij en de tussenkomende partijen voor de verwijzende rechter beweren, zouden er voordelen voortvloeien uit de niet-tijdige benoeming van een contractueel personeelslid. Ingevolge die benoeming zullen de bijdragen die door het bestuur voor dat personeelslid zijn gestort, vanaf de datum van de benoeming of van de toelating tot de stage, immers die zijn welke verschuldigd zijn in het stelsel van de benoemde personeelsleden. Zij zullen dus in aanmerking worden genomen bij de berekening van de responsabiliseringsbijdrage aangezien de bijdragen tegen de basisbijdragevoet voor de benoemde personeelsleden zullen stijgen, hetgeen, bij een identieke pensionlast, een daling van de responsabiliseringsfactuur met zich meebrengt. In geval van massale benoemingen aan het begin van het jaar zou de toename in statutaire loonmassa die responsabilisering voor het betrokken jaar voor bepaalde werkgevers kunnen voorkomen.

A.3.1. De provincie Waals-Brabant dient een memorie in op grond van artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof. Ter ondersteuning van haar belang preciseert zij dat de regeling die op haar van toepassing is, net zoals voor de andere steden en provincies die reeds partij in het geding zijn, bij de wet van 24 oktober 2011 is vastgesteld. Wat haar betreft, werd zij evenwel verplicht aanzienlijke bedragen als responsabiliseringsbijdrage te betalen. Zij zou bijgevolg doen blijken van een voldoende belang om tussen te komen in het kader van de rechtspleging voor het Hof.

A.3.2. Ten gronde zet de provincie Waals-Brabant dezelfde argumentatie uiteen als die welke door de stad Namen is uiteengezet.

A.4.1. In haar memorie van antwoord preciseert de provincie Waals-Brabant dat met name de persoonlijke en werkgeversbijdragen die de werkgevers verschuldigd zijn aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten (hierna : RSZPPO) met toepassing van artikel 16 van de wet van 24 oktober 2011, de werkgeversbijdragen die de werkgevers aan dezelfde instelling verschuldigd zijn met toepassing van artikel 20, de overdrachten van bijdragen waarvoor de aanvraag tot overheveling naar het Gesolidariseerde pensioenfonds wordt ingediend vanaf 1 januari 2012 met toepassing van artikel 1 van de wet van 5 augustus 1968, de met toepassing van artikel 26 betaalde regularisatiebijdragen en, ten slotte, de met toepassing van artikel 26 overgedragen reserves, behoren tot de in artikel 10 van de wet van 24 oktober 2011 omschreven ontvangsten van het Gesolidariseerde pensioenfonds. Het zou bijgevolg onjuist zijn aan te voeren, zoals de Ministerraad doet, dat geen enkele lokale of provinciale overheid die bij het Fonds is aangesloten, de pensioenen van haar statutaire personeelsleden zou financieren via een overdracht van reserves van de contractuele personeelsleden en dientengevolge te beweren dat de twee in de vraag bedoelde categorieën van besturen zich in dezelfde situatie zouden bevinden.

A.4.2. De provincie Waals-Brabant erkent dat het corrigerende mechanisme het mogelijk maakt een beter beheer van de pensioenen te verzekeren aangezien de instelling die belast is met de uitbetaling van de overheidspensioenen, alle bijdragen zal kunnen ontvangen en beheren die door de werkgever zijn gestort gedurende de volledige periode van tewerkstelling van het personeelslid.

De provincie Waals-Brabant verwijst eveneens naar artikel 19 van de wet van 24 oktober 2011 en merkt op dat de responsabiliseringscoëfficiënt die het voorwerp ervan uitmaakt, aan de basis van de berekening van de responsabiliseringsbijdrage ligt. Daaruit wordt dus afgeleid dat de overgedragen reserves rechtstreeks bijdragen aan de financiering van de overheidspensioenen. Het zou dan ook onjuist zijn te beweren dat de basisbijdragen

en de responsabiliseringsbijdragen de enige financieringsbronnen van de openbare sector zouden uitmaken en dat de overdrachten van reserves een doel zouden hebben dat dermate verschillend is dat het verantwoord zou zijn om niet individueel voor elk bestuur rekening ermee te houden.

A.4.3. Wat betreft de regularisatiebijdrage waarvan de Ministerraad gewag maakt, merkt de provincie Waals-Brabant op dat de reserves die vanaf 1 januari 2012 zijn opgebouwd en door de werkgever zijn overgedragen aan de instelling die belast is met het beheer van het pensioenstelsel van de statutaire personeelsleden, sedert 2017 in beginsel prioritair moeten worden aangewend voor de betaling van die regularisatiebijdrage.

Tussen 1 januari 2012 en 1 januari 2017 werden de plaatselijke en provinciale besturen vrijgesteld van de betaling van die regularisatiebijdrage. Bijgevolg werd met de reserves die tijdens die periode door de provinciale en plaatselijke besturen zijn overgedragen, enkel in het stadium van het vaststellen van de responsabiliseringscoëfficiënt rekening gehouden. Zij zijn aldus ten goede gekomen aan alle besturen, ongeacht of die al dan niet hebben bijgedragen aan de ontvangsten van het Gesolidariseerde pensioenfonds via die overdrachten van reserves.

A.4.4. Wat betreft het feit dat de besturen geen regularisatiebijdrage hebben betaald tussen 2012 en 2017, hetgeen een aanzienlijk voordeel zou uitmaken voor het bestuur dat een aantal personeelsleden niet tijdig heeft benoemd, voert de provincie Waals-Brabant aan dat dat vermeende voordeel het aangeklaagde verschil in behandeling niet zou doen verdwijnen. Hoewel alle betrokken besturen werden vrijgesteld van de betaling van de regularisatiebijdrage, heeft immers maar een deel ervan bijgedragen aan de financiering van de overheidspensioenen via de overdrachten van reserves.

A.5.1. In zijn memorie van antwoord brengt de Ministerraad vooraf in herinnering dat de stelling van de eisende partij en de tussenkomenende partijen voor de verwijzende rechter op een verkeerd postulaat berust wanneer zij stellen dat de lokale en provinciale besturen het Gesolidariseerde pensioenfonds financieren via de overdracht van de reserves tussen de instelling die het pensioenstelsel van de werknemers beheert en die welke het wettelijk pensioenstelsel van de betrokken overheidssector beheert of de instelling die het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen beheert. Een dergelijke overdracht brengt immers geen enkele uitbetaling ten aanzien van de lokale en provinciale besturen met zich mee, waarbij de beweging plaatsvindt tussen twee instellingen die de pensioenen beheren.

A.5.2. Met betrekking tot de vermeende schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet geeft de Ministerraad aan dat er geen verschil in behandeling tussen twee categorieën van personen bestaat, aangezien de financiering van de pensioenen van de statutaire personeelsleden van de provinciale en plaatselijke besturen enkel wordt verzekerd door de basisbijdragen die voor de nog in dienst zijnde statutaire personeelsleden zijn gestort en door de responsabiliseringsbijdragen.

A.5.3. In ondergeschikte orde stelt de Ministerraad dat het verschil in behandeling tussen twee categorieën van lokale en provinciale overheden, gesteld dat het bestaat, redelijk verantwoord is om de redenen die in zijn memorie reeds ter sprake zijn gebracht.

De Ministerraad voegt eraan toe dat er, in tegenstelling tot hetgeen de eisende partij en de tussenkomenende partijen voor de verwijzende rechter aanvoeren, geen middel bestaat om de pensioenen van de statutaire personeelsleden te financieren dat de rechten en vrijheden van de in het geding zijnde lokale en provinciale overheden minder aantast. Het zou immers absoluut niet verantwoord zijn om rekening te houden met de overgedragen bedragen op het ogenblik waarop het tekort van elk provinciaal en plaatselijk bestuur op jaarbasis wordt vastgesteld.

A.5.4. In uiterst ondergeschikte orde geeft de Ministerraad aan dat een discriminatie per definitie niet kan worden vastgesteld vóór het jaar 2012, aangezien de responsabiliseringsbijdragen enkel de jaren 2012 en volgende betreffen. De Ministerraad voegt eraan toe dat, tenzij het volledige financieringssysteem van de pensioenen van de statutaire personeelsleden op de helling wordt gezet, het in elk geval niet langer mogelijk is om responsabiliseringsbijdragen te corrigeren die door de verlieslatende provinciale en plaatselijke besturen reeds zijn betaald.

A.5.5. Wat de vermeende schending van artikel 16 van de Grondwet betreft, wijst de Ministerraad erop dat de eisende partij en de tussenkomenende partijen voor de verwijzende rechter niet uiteenzetten in welk opzicht afbreuk zou worden gedaan aan de eigendom van de responsabiliseringsbijdragen, noch om welke reden die afbreuk te dezen niet zou kunnen worden verantwoord.

In ondergeschikte orde stelt de Ministerraad dat uit B.12.2 van het arrest nr. 162/2014 van het Hof niet kan worden afgeleid dat de belasting een eigendom uitmaakt. Hij voegt eraan toe dat de responsabiliseringsbijdrage, naar analogie, niet met een belasting kan worden gelijkgesteld.

Ten slotte verwijst de Ministerraad naar de argumentatie die door de DIBISS voor de verwijzende rechter is uiteengezet om aan te geven dat de eisende partij en de tussenkomenende partijen geen enkel recht op de overgedragen reserves, die uit hun vermogen zijn gehaald, kunnen doen gelden.

De Ministerraad voegt eraan toe dat het loutere feit dat de met de responsabiliseringsbijdragen overeenstemmende bedragen hoog zijn, niet kan volstaan om vast te stellen dat er een onevenredige aantasting van enig eigendomsrecht zou bestaan.

- B -

B.1.1. Aan het Hof wordt een vraag gesteld over de bestaanbaarheid, met de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, van artikel 20 van de wet van 24 oktober 2011 « tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen ».

B.1.2. Het voormelde artikel 20 bepaalt :

« De pensioenbijdragen die een provinciaal of plaatselijk bestuur of een lokale politiezone verschuldigd is in toepassing van artikel 16, maken het voorwerp uit van een aanvulling van de werkgeversbijdrage inzake pensioenen wanneer de eigen pensioenbijdragevoet van deze werkgever groter is dan de basispensioenbijdragevoet vastgesteld in toepassing van artikel 16.

De eigen pensioenbijdragevoet bedoeld in het eerste lid, is de verhouding tussen enerzijds de uitgaven inzake pensioenen die het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen gedurende het beschouwde jaar heeft gedragen voor de gewezen personeelsleden van desbetreffende werkgever en hun rechthebbenden, en anderzijds de loonmassa die overeenstemt met het aan pensioenbijdragen onderworpen loon dat voor ditzelfde jaar door deze werkgever werd uitbetaald aan zijn vastbenoemd personeel dat bij het fonds is aangesloten.

De in het eerste lid bedoelde aanvullende werkgeversbijdragen, stemmen overeen met het bedrag dat wordt bekomen door de in toepassing van artikel 19 vastgestelde responsabiliseringscoëfficiënt toe te passen op het verschil tussen enerzijds de uitgaven inzake pensioenen bedoeld in het tweede lid, en anderzijds de persoonlijke en de werkgeversbijdragen inzake pensioenen die door de betrokken werkgever in toepassing van artikel 16 verschuldigd zijn voor het desbetreffende jaar.

[...] ».

Artikel 16 van de wet waarnaar wordt verwezen, machtigt de Koning om, bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de basispensioenbijdragevoet voor het derde volgende kalenderjaar vast te stellen, alsook het deel van de basispensioenbijdragevoet dat zal worden gedekt door de tussenkomst van het reservefonds van het gemeenschappelijk pensioenstelsel van de plaatselijke besturen.

Artikel 19 van de wet, waarnaar het in het geding zijnde artikel 20 eveneens verwijst, bepaalt :

« § 1. Het Beheerscomité van de RSZPPO [de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten] stelt jaarlijks in de loop van het derde kwartaal van het jaar de responsabiliseringscoëfficiënt vast die voor het voorgaande jaar moet worden toegepast.

De responsabiliseringscoëfficiënt waarvan sprake in het eerste lid, is dezelfde voor alle provinciale en plaatselijke besturen en alle lokale politiezones die zijn aangesloten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen.

Deze coëfficiënt wordt zodanig vastgesteld dat de aanvullende werkgeversbijdragen inzake pensioenen die verschuldigd zijn voor de individuele responsabilisering in toepassing van artikel 20, het verschil voor het voorgaande kalenderjaar volledig dekken tussen :

a) enerzijds de bijdragen geïnd door het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen op basis van de in toepassing van artikel 16 vastgestelde basispensioenbijdragevoet, en de in artikel 10 bedoelde andere financiële ontvangsten dan de bijdragen voor het beschouwde jaar;

b) anderzijds de uitgaven die in toepassing van de artikelen 8 en 9 door het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen werden gedragen voor het beschouwde kalenderjaar.

De bedragen van de in a) en b) bedoelde ontvangsten en uitgaven zijn deze die ingeschreven zijn in de rekeningen van het beschouwde jaar die definitief afgesloten en goedgekeurd zijn door het Beheerscomité van de RSZPPO en de minister bevoegd voor de Pensioenen van de openbare sector.

§ 2. Indien de basispensioenbijdragevoet vastgesteld in toepassing van de artikelen 16 en 18 tot gevolg heeft dat de responsabiliseringscoëfficiënt die eruit voortvloeit in toepassing van § 1 kleiner is dan 50 %, wordt de aanwending van de in artikel 13 bedoelde correctiefactoren beperkt zodat de coëfficiënt 50 % bedraagt. Het niet-aangewende deel wordt bestemd voor het in artikel 4, § 3 bedoelde fonds voor de amortisatie van de verhoging van de pensioenbijdragevoeten. Bovendien kan de responsabiliseringscoëfficiënt niet verlagen ten opzichte van het voorgaande jaar en geeft dit indien nodig aanleiding tot een verlaging van de basisbijdragevoet om dit te bereiken ».

B.2.1. De wet van 24 oktober 2011 heeft een hervorming tot stand gebracht van de financiering van de pensioenen voor het vastbenoemd personeel van de betrokken besturen, hervorming die, volgens de memorie van toelichting, sedert meerdere jaren noodzakelijk was. Zij heeft enkel een hervorming van de financiering doorgevoerd, en had geen betrekking op de inhoud van de pensioenstelsels. De voorwaarden om het recht op pensioen te openen en de berekening van de pensioenen van het betrokken personeel werden dus niet gewijzigd bij de wet (*Parl. St.*, Kamer, 2010-2011, DOC 53-1770/001, p. 7).

B.2.2. In tegenstelling tot de werkgevers in de privésector of tot de federale overheidsdiensten en de ministeries van de gemeenschappen en de gewesten, dragen de provinciale en lokale besturen integraal de pensioenlasten van hun benoemde personeelsleden en hun rechthebbenden, dus zonder tegemoetkoming van de federale Staat (*ibid.*, p. 5).

B.2.3. Vóór de inwerkingtreding van de wet van 24 oktober 2011 vielen de provinciale en lokale besturen onder verschillende systemen, om de wettelijke pensioenen van hun vastbenoemde personeelsleden en hun rechthebbenden te financieren. De overgrote meerderheid van de provinciale en lokale besturen was aangesloten bij één van de twee gesolidariseerde pensioenstelsels binnen de RSZPPO. Die twee stelsels waren bekend onder de benamingen « pool 1 » en « pool 2 ». Pool 1 bestond hoofdzakelijk uit de lokale besturen die vóór 1 januari 1987 waren aangesloten bij de voormalige Omslagkas van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Pool 2 werd in 1993 opgericht en bestond hoofdzakelijk uit grote werkgevers (grote steden en hun OCMW's). Hij was ook samengesteld uit een aantal provincies, van wie de toetreding werd toegestaan vanaf 2005. Die twee stelsels waren elk op zich gesolidariseerd. Zij werden apart beheerd. Het bijdragepercentage voor elk van beide pools werd jaarlijks vastgesteld door het beheerscomité van de RSZPPO op basis van de veronderstelde ontvangsten en uitgaven per pool (*ibid.*, p. 4).

B.2.4. Enkele lokale besturen beschikten overigens over een eigen pensioenstelsel en namen hun pensioenlast individueel op zich. Sommigen van hen vertrouwden het beheer van hun pensioenen bij overeenkomst toe aan een verzorgingsinstelling. Die besturen werden samengebracht in « pool 3 ». Andere lokale besturen stonden zelf in voor het beheer van de pensioenen van hun benoemd personeel, zonder een beroep te doen op de dienstverlening van een verzorgingsinstelling (« pool 4 »). De pools 3 en 4 waren eigenlijk geen pools zoals de pools 1 en 2, omdat de betrokken lokale besturen individueel en apart hun eigen pensioenlasten droegen (*ibid.*, p. 5).

B.2.5. Ten slotte waren alle lokale politiezones en de federale politie, sinds 1 april 2001, verplicht aangesloten bij het « Fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie », dat ook een gesolidariseerd pensioenstelsel was, bekend onder de benaming « pool 5 » (*ibid.*).

B.2.6. Bij de wet van 24 oktober 2011 werden de pools 1 tot 5 samengevoegd in één enkel fonds dat werd opgericht binnen de RSZPPO, oorspronkelijk het « gesolidariseerde pensioenfonds van de RSZPPO » en sedert de inwerkingtreding van de wet van 12 mei 2014 tot oprichting van de Dienst voor de bijzondere socialezekerheidsstelsels het « Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen » genaamd, waarin de uitgaven en de ontvangsten solidair worden verdeeld tussen alle deelnemers. Eén identieke « basispensioenbijdragevoet » is van toepassing voor alle provinciale en lokale besturen en voor de lokale politiezones die lid zijn van dat Fonds.

B.3.1. De artikelen 19 en 20 van de wet van 24 oktober 2011 leggen aan bepaalde besturen die lid zijn van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen een responsabiliseringsbijdrage op die een aanvulling is op de werkgeversbijdragen inzake pensioenen. Die aanvulling is door het provinciale of plaatselijke bestuur of door de lokale politiezone verschuldigd wanneer de eigen pensioenbijdragevoet van die werkgever groter is dan de basispensioenbijdragevoet die is vastgesteld met toepassing van artikel 16 van de wet van 24 oktober 2011. De eigen pensioenbijdragevoet is de verhouding tussen, enerzijds, de uitgaven inzake pensioenen die het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen gedurende het beschouwde jaar heeft gedragen voor de gewezen personeelsleden van de betrokken werkgever en hun rechthebbenden, en, anderzijds, de loonmassa die overeenstemt met het aan pensioenbijdragen onderworpen loon dat voor

datzelfde jaar door deze werkgever werd uitbetaald aan zijn vastbenoemd personeel dat bij het Fonds is aangesloten.

B.3.2. Zoals gepreciseerd in de parlementaire voorbereiding van de wet van 24 oktober 2011, « zijn [het] inderdaad slechts de geresponsabiliseerde werkgevers die in een rechtvaardiger mate moeten bijdragen tot de solidariteit vermits ze er momenteel niet voldoende aan deelnemen en zulks een deficit doet ontstaan » (*Parl. St.*, Kamer, 2010-2011, DOC 53-1770/001, p. 38). De geresponsabiliseerde werkgevers zijn die van wie de loonmassa van de aan het benoemde personeel uitbetaalde lonen te laag is ten opzichte van de last van de pensioenen verschuldigd aan hun voormalige benoemde personeelsleden en hun rechthebbenden.

B.3.3. De aanvulling van de werkgeversbijdrage inzake pensioenen, verschuldigd als individuele responsabilisering en berekend met toepassing van de voormelde bepalingen, heeft tot doel een specifiek fenomeen te compenseren dat het probleem van de financiering verergert, of althans het bijdragepercentage verhoogt :

« In het bijzonder gaat het om de vermindering van het aantal vastbenoemde ambtenaren en daardoor om de daling van de pensioenbijdragen. In combinatie met de stijgende pensioenlasten en rekening houdend met de manier waarop het bijdragepercentage vastgesteld wordt op basis van ‘ ontvangsten en uitgaven in evenwicht ’, leidt dit tot een constante stijging van het bijdragepercentage dat nodig is om de uitgaven te dekken » (*Parl. St.*, Kamer, 2010-2011, DOC 53-1770/001, p. 6).

Om dat fenomeen in te dijken heeft de wetgever een gedeeltelijke responsabilisering van bepaalde werkgevers willen organiseren :

« Niet al de werkgevers zullen deze supplementaire bijdragen moeten betalen, maar uitsluitend zij bij wie de solidariteit momenteel een tekort vertoont omwille van het feit dat zij uitgaven moet dragen die aanzienlijker zijn dan de bijdragen die ze ontvangt.

[...]

Een identieke ‘ responsabiliseringscoëfficiënt ’ wordt toegepast op alle geresponsabiliseerde besturen. Hij is van toepassing op de elementen die eigen zijn aan de individuele situatie bij elk van de betrokken besturen, met name op het verschil tussen de pensioenlast gedragen door de solidariteit voor het beschouwde bestuur en de pensioenbijdragen die dit bestuur betaalt aan het basispercentage in het kader van de solidariteit. [...]

[...]

De bijkomende pensioenbijdragen zijn enkel patronaal, zonder aandeel van het personeelslid. Enerzijds, vloeien zij voort uit de houding van de werkgever en zijn niet ten laste van de personeelsleden » (*ibid.*, pp. 18-19).

B.3.4. Bij zijn arrest nr. 71/2013 van 22 mei 2013 heeft het Hof in verband met die responsabiliseringsbijdrage geoordeeld :

« B.28. De basispensioenbijdrage die door elke overheidswerkgever wordt betaald, wordt berekend op basis van de loonmassa die overeenstemt met de lonen die hij elk jaar aan zijn vastbenoemd personeel uitbetaalt. Het is bijgevolg niet onverantwoord dat de wetgever, vanuit de noodzaak de financiering van de pensioenen van de benoemde personeelsleden van de lokale besturen te waarborgen, de negatieve gevolgen, voor die financiering, van de vermindering, door bepaalde werkgevers, van hun aantal benoemde personeelsleden ten opzichte van het aantal voormalige statutaire personeelsleden en hun rechthebbenden die een pensioen ontvangen ten laste van het gesolidariseerd pensioenfonds van de RSZPPO, tracht te corrigeren.

Een dergelijke handelwijze vanwege de overheidswerkgevers is weliswaar wettig en toelaatbaar, maar heeft gevolgen voor de financiering van de pensioenen die verschuldigd zijn aan hun voormalige benoemde personeelsleden. Het is niet onredelijk dat de wetgever de werkgevers die op die manier de moeilijkheden inzake financiering van de pensioenen van het vastbenoemd personeel van de lokale besturen mee verergeren, tracht te responsabiliseren door hun een gedeelte van de financiële gevolgen van hun keuzen inzake benoeming van hun personeel te laten dragen.

B.29. Ten opzichte van dat doel van responsabilisering is er geen reden om de lokale besturen die kunnen kiezen om personeel hoofdzakelijk of uitsluitend op contractuele basis tewerk te stellen en de lokale besturen die onderworpen zijn aan een regeling waarin benoeming de regel is, verschillend te behandelen. Het door de wetgever nagestreefde doel van responsabilisering kan immers slechts worden bereikt door het opleggen van een aanvullende bijdrage voor het systeem van solidariteit, afhankelijk van de last die voor dat laatste door de betrokken overheidswerkgever wordt gecreëerd, en de omstandigheid dat die last al dan niet het gevolg is van een vrije keuze van de werkgever, is in dat verband geenszins pertinent ».

B.4.1. De Rijksdienst voor Pensioenen (RVP) beheerde het systeem van de pensioenen van de personeelsleden die met een arbeidsovereenkomst in de provinciale en plaatselijke besturen zijn tewerkgesteld, terwijl, sedert de inwerkingtreding van de wet van 12 mei 2014 tot oprichting van de Dienst voor de bijzondere socialezekerheidsstelsels, die Dienst (DIBISS) het pensioenstelsel van de leden van het vastbenoemde personeel beheerde.

B.4.2. Sedert de wet van 18 maart 2016 « tot wijziging van de benaming van de Rijksdienst voor Pensioenen in Federale Pensioendienst, tot integratie van de bevoegdheden en het personeel van de Pensioendienst voor de Overheidssector, van de opdrachten ‘ Pensioenen ’ van de lokale en provinciale sectoren van de Dienst voor de Bijzondere socialezekerheidsstelsels en van HR Rail en tot overname van de gemeenschappelijke sociale dienst van de Dienst voor de Bijzondere socialezekerheidsstelsels », werd de benaming van de Rijksdienst voor Pensioenen (RVP) gewijzigd in « Federale Pensioendienst » (*Belgisch Staatsblad*, 30 maart 2016) (artikel 3). De opdrachten inzake pensioenen, die zijn opgesomd in de artikelen 18 tot 26 van de wet van 18 maart 2016, en die krachtens de wet van 12 mei 2014 tot oprichting van de Dienst voor de bijzondere socialezekerheidsstelsels waren toevertrouwd aan de DIBISS, werden overgedragen aan de Federale Pensioendienst (artikel 17).

Artikel 18 van de voormelde wet van 18 maart 2016 bepaalt :

« De Dienst wordt belast met de toepassing van de wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen, met uitzondering van de taken van de inning en invordering bedoeld in de artikelen 5/1, 12° en 5/2, § 1 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders ».

Die bepalingen zijn in werking getreden op 1 januari 2017, krachtens artikel 195 van de wet.

B.4.3. De in de artikelen 5/1, 12°, en 5/2, § 1, van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders bedoelde taken van inning en invordering werden bij de artikelen 5 en 6 van de wet van 10 juli 2016 « tot toewijzing van nieuwe inningstaken aan en tot integratie van sommige opdrachten en een deel van het personeel van de dienst voor de bijzondere socialezekerheidsstelsels in de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid alsmede tot regeling van diverse aangelegenheden met betrekking tot Famifed en de Federale Pensioendienst » (*Belgisch Staatsblad*, 26 juli 2016) overgedragen van de DIBISS aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ).

Zij bepalen :

« Art. 5. In afdeling 1 van hoofdstuk II van dezelfde wet wordt een artikel 5/1 ingevoegd, luidende :

‘ Art. 5/1. De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid is eveneens belast met de inning en invordering van de bijdragen, inhoudingen, contributies of andere ontvangsten hierna bedoeld :

[...]

12° de bijdragen bedoeld in artikel 55, derde lid, van de wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake Sociale Zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen ’.

Art. 6. In afdeling 1 van hoofdstuk II van dezelfde wet wordt een artikel 5/2 ingevoegd, luidende :

‘ Art. 5/2. § 1. De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid is eveneens belast met de inning en invordering van de ontvangsten bedoeld in artikel 10, 1), 2), en 13) en in artikel 13, 1), streepje 3 en 4, van de wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake Sociale Zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen.

[...]’ ».

Artikel 5 is in werking getreden op 1 januari 2016, terwijl de datum van inwerkingtreding van artikel 6 is vastgesteld op 1 januari 2017 bij artikel 50 van de wet.

B.4.4. Die wijzigingen hebben geen weerslag op de draagwijdte van de prejudiciële vraag.

B.5.1. Artikel 1 van de wet van 5 augustus 1968 tot vaststelling van een zeker verband tussen de pensioenstelsels van de openbare sector en die van de privésector, vervangen bij artikel 43 van de wet van 24 oktober 2011 en in werking getreden vanaf 1 januari 2012, bepaalt :

« § 1. Indien een werkgever van de overheidssector een werknemer die hij reeds als contractueel personeelslid tewerkstelde, met een vaste benoeming bekleedt, dan is deze werkgever ertoe gehouden de instelling hierover te informeren die het wettelijk pensioenstelsel van de openbare sector beheert dat naar aanleiding van de vaste benoeming van toepassing wordt op het vastbenoemde personeelslid. Deze mededeling dient te gebeuren vóór het einde van de maand volgend op deze waarin de benoeming heeft plaatsgevonden.

Wanneer, naar aanleiding van de in het eerste lid bedoelde vaste benoeming, dienstprestaties die aanleiding hebben gegeven tot onderwerping aan het pensioenstelsel van de werknemers, in aanmerking komen voor de vaststelling van het recht op een rustpensioen ten laste van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen, dient de informatie bedoeld in het eerste lid aan de instelling die voormeld fonds beheert, te worden meegedeeld zowel wanneer de Federale Pensioendienst instaat voor het administratief beheer van de pensioenen, als wanneer een voorzorginstelling daarvoor instaat.

§ 2. In geval van toepassing van paragraaf 1 wordt het stelsel van de werknemerspensioenen ontlast van elke verplichting met betrekking tot de desbetreffende dienstprestaties ten opzichte van de betrokken personen en hun rechthebbenden. De instelling die het stelsel van de werknemerspensioenen beheert, is er echter toe gehouden de persoonlijke en de werkgeversbijdragen bedoeld in artikel 38, § 2, 1° en § 3, 1° van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers die van toepassing zijn op de datum van iedere uitbetaling van het loon, over te maken aan de instelling die het wettelijk pensioenstelsel van de openbare sector beheert dat naar aanleiding van de vaste benoeming van toepassing wordt op het vastbenoemde personeelslid.

In het geval van de toepassing van paragraaf 1, tweede lid maakt de instelling die het stelsel van de werknemerspensioenen beheert, de bijdragen over aan de instelling die het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen beheert, zowel wanneer de Federale Pensioendienst instaat voor het administratief beheer van de pensioenen, als wanneer een voorzorginstelling daarvoor instaat.

Het in het eerste lid voorziene bedrag van bijdragen wordt door de instelling die het stelsel van de werknemerspensioenen beheert aan de instelling die het wettelijk pensioenstelsel van de openbare sector beheert of aan de instelling die het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen beheert, overgemaakt uiterlijk de laatste dag van de derde maand volgend op de maand waarin de in het paragraaf 1, eerste lid bedoelde mededeling heeft plaatsgevonden. De sancties, verhogingen en verwijlinteressen die zijn voorzien door het rustpensioenstelsel dat van toepassing wordt naar aanleiding van de vaste benoeming van een personeelslid, worden in geval van laattijdige betaling van de bijdragen op dit vastbenoemde personeelslid van toepassing ».

Alvorens te worden gewijzigd, in paragraaf 3 ervan, bij artikel 53 van de wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen inzake sociale zekerheid, bepaalde artikel 38 van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, waarnaar het voormelde artikel 1 van de wet van 5 augustus 1968 verwijst :

« § 1. De sociale zekerheidsbijdragen worden berekend op grond van het volledig loon van de werknemer, bedoeld bij artikel 23.

§ 2. De bijdragevoeten van de werknemersbijdragen worden vastgesteld als volgt :

1° 7,5 pct. van het bedrag van zijn loon, voor de werknemers onderworpen aan de rust- en overlevingspensioenregeling van de werknemers;

[...]

§ 3. De bijdragevoeten van de werkgeversbijdragen worden vastgesteld als volgt :

1° 8,86 pct. van het bedrag van het loon van de werknemer, voor de werknemers onderworpen aan de rust- en overlevingspensioenregeling van de werknemers ».

Artikel 53 van de wet van 25 april 2014 heeft paragraaf 3, 1°, van artikel 38 vervangen door hetgeen volgt :

« 1° Een basiswerkgeversbijdrage van 24,92 % is verschuldigd voor alle werknemers met uitzondering van de werknemers bedoeld in de bepalingen onder 2° en 3° hieronder ».

Die bepaling is in werking getreden op 1 januari 2015 (artikel 63 van de wet van 25 april 2014).

B.5.2. Zoals blijkt uit artikel 1 van de voormelde wet van 5 augustus 1968, wordt het pensioenstelsel van de werknemers, wanneer een werknemer die met een overeenkomst in een provinciaal of plaatselijk bestuur is tewerkgesteld, binnen dat bestuur vast wordt benoemd, ontlast van elke verplichting ten aanzien van het benoemde personeelslid dat, vanaf die benoeming, aan het wettelijk pensioenstelsel van de openbare sector wordt onderworpen. De instelling die het pensioenstelsel van de werknemers beheert, dient de persoonlijke en werkgeversbijdragen die in het stelsel van de werknemers zijn gestort, over te maken aan de instelling die het wettelijk pensioenstelsel van de openbare sector beheert.

De instelling die het wettelijk pensioenstelsel van de openbare sector beheert, dient te worden geïnformeerd over de benoeming, door de openbare werkgever, vóór het einde van de maand volgend op die waarin de benoeming heeft plaatsgevonden. Het overmaken van de bijdragen dient te geschieden uiterlijk de laatste dag van de derde maand volgend op de maand waarin die mededeling heeft plaatsgevonden.

B.6. Aan het Hof wordt een vraag gesteld over het feit dat artikel 20 van de wet van 24 oktober 2011, door voor de berekening van de responsabiliseringsbijdrage ten laste van de lokale besturen geen rekening te houden met «de overdrachten van reserves van de Rijksdienst voor Pensioenen aan de Dienst voor de bijzondere socialezekerheidsstelsels», besturen die zich in verschillende situaties bevinden, op identieke wijze behandelt, namelijk die welke de pensioenen van hun statutaire personeelsleden ook met die overdrachten van reserves financieren en die welke ze enkel financieren door pensioenbijdragen van het openbare stelsel aan het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen te betalen.

B.7. Hoewel de verwijzende rechter en de partijen bij het geschil de bewoordingen «overdrachten van reserves» gebruiken, blijkt uit de bij het Hof ingediende memories en uit het vonnis dat de vraag betrekking heeft op de overdrachten van bijdragen die met toepassing van het voormelde artikel 1 van de wet van 5 augustus 1968 zijn verricht, en niet op de overdracht van de door de werkgever opgebouwde «reserves» betreffende contractuele diensten die aanleiding geven tot de betaling van een regularisatiebijdrage, zoals bedoeld in artikel 26, § 4, van de wet van 24 oktober 2011.

B.8.1. Uit het verwijzingsvonnis blijkt dat de eisende partij en de tussenkomende partijen voor de verwijzende rechter erom verzoeken dat voor de berekening van de responsabiliseringsbijdrage die zij in 2012, 2013 en 2014 verschuldigd waren, rekening wordt gehouden met de overdrachten van bijdragen die met toepassing van artikel 1 van de wet van 5 augustus 1968 werden verricht voor de benoemingen van contractuele personeelsleden die tijdens die drie jaren hebben plaatsgevonden.

B.8.2. Het in het geding zijnde artikel 20 van de wet van 24 oktober 2011 is in werking getreden op 1 januari 2012 zodat, vóór die datum, de provinciale en plaatselijke besturen geen responsabiliseringsbijdrage verschuldigd waren.

B.9.1. De financiering van de pensioenen van het vastbenoemd personeel van de provinciale en plaatselijke besturen berust op een systeem van verdeling.

Een dergelijk systeem houdt in dat de basispensioenbijdragen die door elke werkgever worden betaald op de loonmassa die overeenstemt met de lonen die in de loop van het jaar aan

zijn vastbenoemd personeel worden uitbetaald, dienen om de pensioenen te financieren van de gewezen vastbenoemde personeelsleden van de betrokken besturen en hun rechthebbenden die tijdens hetzelfde jaar een pensioen ontvangen ten laste van het Gesolidariseerde pensioenfonds.

B.9.2. Zoals het Hof bij zijn voormelde arrest nr. 71/2013 heeft geoordeeld, is het niet onverantwoord dat de wetgever heeft getracht de moeilijkheden inzake financiering van die pensioenen die worden teweeggebracht door een vermindering, door bepaalde werkgevers, van het aantal benoemde personeelsleden en, bijgevolg, van de loonmassa waarop de basispensioenbijdrage wordt berekend, te corrigeren door die werkgevers een gedeelte van de financiële gevolgen van hun keuze inzake de benoeming van hun personeel te laten dragen, door de betaling van een responsabiliseringsbijdrage die het mogelijk maakt de bijkomende pensioenlast die die werkgevers op alle bij het Fonds aangesloten besturen doen rusten, te compenseren, zij het gedeeltelijk.

B.10.1. Zoals in het in het geding zijnde artikel 20 wordt aangegeven, stemt de aanvulling van de werkgeversbijdrage die als responsabilisering verschuldigd is en aan de verlieslatende besturen wordt opgelegd, overeen met het bedrag dat wordt verkregen nadat de met toepassing van artikel 19 van de wet van 24 oktober 2011 vastgestelde responsabiliseringscoëfficiënt is toegepast op het verschil tussen de eigen pensioenbijdragevoet van het betrokken bestuur en de met toepassing van artikel 16 van de wet vastgestelde basisbijdragevoet.

B.10.2. Die responsabiliseringscoëfficiënt is dezelfde voor alle bij het Fonds aangesloten besturen die een responsabiliseringsbijdrage verschuldigd zijn. Overeenkomstig het voormelde artikel 19 wordt hij zodanig berekend dat de geïnde aanvullende werkgeversbijdragen inzake pensioenen het verschil kunnen dekken tussen, enerzijds, de bijdragen die door het Fonds zijn geïnd op basis van de basispensioenbijdragevoet en de in artikel 10 bedoelde andere financiële ontvangsten dan de bijdragen voor het beschouwde jaar en, anderzijds, de pensioenlasten die tijdens het beschouwde jaar door het Fonds werden gedragen.

Tot die « andere financiële ontvangsten » behoren « de overdrachten van bijdragen waarvoor de aanvraag tot overheveling naar het Gesolidariseerde pensioenfonds van de

provinciale en plaatselijke besturen vanaf 1 januari 2012 wordt ingediend in toepassing van artikel 1 van voormelde wet van 5 augustus 1968 » (artikel 10, 4), van de wet van 24 oktober 2011). Die overdrachten van bijdragen worden aldus in aanmerking genomen bij het vaststellen van de verschuldigde responsabiliseringsbijdrage. Zij kunnen met name een gunstige weerslag hebben op de responsabiliseringscoëfficiënt die jaarlijks en op identieke wijze voor alle geresponsabiliseerde besturen wordt vastgesteld.

B.10.3. Overeenkomstig het in het geding zijnde artikel 20, derde lid, van de wet van 24 oktober 2011 wordt die identieke responsabiliseringscoëfficiënt vervolgens toegepast op de elementen die eigen zijn aan de individuele situatie van de geresponsabiliseerde besturen, met name op het verschil tussen, enerzijds, de uitgaven die het Gesolidariseerde pensioenfonds gedurende het beschouwde jaar heeft gedragen voor de gewezen personeelsleden van het desbetreffende bestuur en hun rechthebbenden, en, anderzijds, de basispensioenbijdragen die dat bestuur voor het desbetreffende jaar heeft betaald.

Bij het vaststellen van de individueel verschuldigde responsabiliseringsbijdrage wordt aldus geen rekening gehouden met de overdrachten van bijdragen die voor het beschouwde bestuur zijn verricht. Het Hof dient te onderzoeken of op die wijze niet op onevenredige wijze afbreuk wordt gedaan aan de rechten van die besturen.

B.10.4. De overdrachten van bijdragen aan het Gesolidariseerde pensioenfonds hebben betrekking op bijdragen die door het provinciale of plaatselijke bestuur in het pensioenstelsel van de werknemers werden betaald in de periode voorafgaand aan de vaste benoeming van het betrokken personeelslid.

Aangezien de responsabiliseringsbijdrage jaarlijks wordt vastgesteld, teneinde het bestuur te responsabiliseren voor het tekort aan basispensioenbijdragen dat het voor het beschouwde jaar heeft betaald in verhouding tot de lasten die het Gesolidariseerde pensioenfonds voor dat bestuur heeft gedragen voor datzelfde jaar, is het redelijk verantwoord dat bij het vaststellen van het individueel verschuldigde bedrag geen rekening wordt gehouden met de overdrachten van bijdragen die voor voorgaande kalenderjaren in het pensioenstelsel van de werknemers werden betaald.

B.10.5. In zoverre de benoeming van het betrokken personeelslid plaatsvindt in de loop van het kalenderjaar, omvatten die overdrachten weliswaar ook bijdragen die het bestuur voor dat kalenderjaar in het pensioenstelsel van de werknemers heeft betaald. De omstandigheid dat het in het geding zijnde artikel 20, derde lid, van de wet van 24 oktober 2011, bij de berekening van de individueel verschuldigde responsabiliseringsbijdrage, geen rekening houdt met die bijdragen, die slechts een zeer beperkte periode betreffen, ontnemt de maatregel niet zijn verantwoording. Bij het invoeren van een bijdrage vermag de wetgever rekening te houden met de moeilijkheden die, inzonderheid wat betreft de administratieve en infrastructurele kosten voor de invorderende instantie, gepaard gaan met de inning van die bijdrage. Het zou voor het Gesolidariseerde pensioenfonds aanzienlijke administratieve lasten met zich meebrengen in zoverre dat fonds voor elk provinciaal en plaatselijk bestuur zou moeten nagaan in welke mate het voor het beschouwde jaar onrechtstreeks aan de financiering van het pensioenfonds heeft bijgedragen via overdrachten van bijdragen die datzelfde jaar betreffen.

B.11.1. De in het geding zijnde bepaling is niet onbestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.11.2. Zonder dat het noodzakelijk is te onderzoeken of het in de prejudiciële vraag vermelde artikel 16 van de Grondwet en artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens te dezen toepassing kunnen vinden, volstaat het vast te stellen dat de toetsing aan die normen in samenhang gelezen niet tot een ander resultaat kan leiden.

B.12. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 20 van de wet van 24 oktober 2011 « tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen » schendt niet de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 19 juli 2018.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

J. Spreutels